

ایران در چین که پیش‌تر در ۲ شهر پکن و شانگهای به‌نمایش درآمده بود حالا سه سومین نمایش عمومی در استان «سین‌کیانگ» رسید. در این نمایشگاه آثار ایرانی با قدمت تا ۳ هزارسال به نمایش گذاشته شده است.

هواپیما با میانگین سنی بالا در کشور وجود دارند که به اعلام وزارت میراث فرهنگی، پاسخگوی جذب ۱۵ میلیون گردشگر به ایران نیستند. بر همین اساس، وزارت میراث فرهنگی، مذاکرات با سازمان هواپیمایی کشوری را برای ورود پروازهای خارجی به ایران آغاز کرد.

سفر به ابوموسی دیگر مجوز نمی‌خواهد

با پیگیری ستاد توسعه جزایر و استانداری هرمزگان و با اعلام مرتضی احتشام، فرماندار ابوموسی، شروط مورد نیاز برای سفر به این جزیره ایرانی که تا پیش از این نیازمند معرف محلی یا مجوز فرمانداری بود برای ایرانی‌ها برچیده شد و گردشگران داخلی می‌توانند بدون نیاز به مجوز به این جزیره ایرانی سفر کنند. پیش از این افراد برای سفر به جزیره ابوموسی در خلیج فارس باید معرف بومی یا مجوز سفر از فرمانداری یا استانداری هرمزگان می‌داشتند، اما دیگر نیازی به استعلام، معرف و دعوتنامه برای سفر به این جزیره نیست. از امروز شنبه ۱۷ آذر ماه نیز پروازهای ابوموسی در تمامی روزهای هفته برقرار است و هموطنان می‌توانند به این جزیره زبیا در قلب خلیج فارس سفر کنند. مسیر دریایی از بندر لنگه به ابوموسی برقرار است و مسافران می‌توانند در این مسیر، یک سفر دریایی حدوداً ۳ ساعته را تجربه کنند. مرتضی احتشام، فرماندار ابوموسی نیز با تأکید بر تسهیل سفر به این جزیره گفت: حضور در جزیره ابوموسی برای تمامی هموطنان بدون اخذ هرگونه استعلام امکان‌پذیر است.

وظیفه ما احیای پیوندها و پاسداشت مشترکات فرهنگی است

اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه: پس از نوروز وسده، آیین مهرگان به‌عنوان سومین آیین ایرانی در کمیته بین‌الدولی میراث فرهنگی یونسکو به ثبت جهانی رسید که نمونه‌ای از هماهنگی و همکاری تاجیکستان و ایران برای حفظ میراث مشترک است و وظیفه ما احیای پیوندها و پاسداشت مشترکات فرهنگی ملت‌های منطقه است.

نوروز عامل وحدت ملی در داخل و پیونددهنده ۱۳ کشور است

سیدرضا صالحی امیری، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی: نوروز پیونددهنده فرهنگ مشترک اقوام درون کشور به‌عنوان وحدت ملی و در مقیاس منطقه‌ای پیونددهنده میراث معنوی مشترک ۱۳ کشور حوزه غرب آسیا و در مقیاس جهانی، ثبت سرمایه فرهنگی بی‌ظنیر و تمدنی این منطقه مهم جهان است.

رباب و مهرگان جهانی شدند

یونسکو «مهارت ساختن و نواختن ساز رباب» و «جشن مهرگان» را میراث جهانی بشر اعلام کرد

میراث جهانی محمد باریکانی روزنامه‌نگار

مهارت ساختن و نواختن ساز رباب که پرونده ثبت جهانی آن از سوی ایران با مشارکت افغانستان، تاجیکستان و ازبکستان به یونسکو ارائه شده بود و همچنین پرونده ثبت جهانی «جشن مهرگان» به عنوان کهن‌ترین جشن ایرانی که قدمت آن به دوره میترائیسم در ایران و جهان می‌رسد، در اجلاس کمیته بین‌الدولی میراث فرهنگی یونسکو در پاراگوئه ثبت جهانی شدند و بدین ترتیب تعداد آثار ناملموس جهانی شده ایران به ۱۲۶ اثر رسید. در این اجلاس همچنین با پیوستن کشور مغولستان به پرونده ثبت جهانی نوروز تعداد کشورهای که در این پرونده جهانی شده ایران حضور دارند به ۱۳ کشور رسید.

رباب چرا جهانی شد؟

رباب و آداب و رسوم آن در شرق ایران به‌ویژه در میان بلوچ‌ها، سیستانی‌ها، خراسانی‌ها، نقش‌بندی‌ها، چشتی‌ها، قادری‌ها و پیروان سهروردی و البته در افغانستان، ازبکستان و تاجیکستان شاخصه مهم فرهنگ موسیقایی را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

جهانی شدن «جشن شکرانه» ایران

جشن مهرگان یکی از جشن‌های باستانی ایران است که به مناسبت مهر و دوستی در ایران باستان و در دوران رواج آیین مهر (میترائیسم) رونق بسیار داشت و هم‌اکنون نیز در میان ایرانیان زرتشتی و مسلمان پاس

این جوامع است. این ساز بخشی از هویت فرهنگی و تاریخی جامعه ایران است که حامل سنت‌های مردمی از طریق موسیقی است و در جشن‌ها و آیین‌ها جوامع گوناگون را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

جشن مهرگان یکی از جشن‌های باستانی ایران است که به مناسبت مهر و دوستی در ایران باستان و در دوران رواج آیین مهر (میترائیسم) رونق بسیار داشت و هم‌اکنون نیز در میان ایرانیان زرتشتی و مسلمان پاس

داشته می‌شود. این جشن در فصل پاییز و از اوایل مهرماه تا اوایل آبان‌ماه برگزار می‌شود. مهرگان نماد دوستی، محبت و اتحاد است. ایرانیان مهرگان را با برگزاری مراسم خاصی جشن می‌گیرند.

احیا پس از ۱۳۰۰ سال

بیژن کامکار، نوازنده و احیای ساز رباب: اشعار رودکی، حافظ و مولانا از دفا و رباب نام بردند. در هندوستان، پاکستان و افغانستان که الان زادگاه رباب می‌خوانند، آنقدر که به سیپار، سارنگ، وینای، شاهنای و سازنگی و تبلا توجه می‌شود به رباب توجه نمی‌شود. خودشان شک دارند نکند این ساز مال خودشان نباشد. رباب اصالتاً ایرانی است و تا ۱۳۰۰ سال قبل به شدت در آنسامبل موسیقی ایران رواج داشت. در مینیا توپ‌ها، نقش برجسته‌ها و اشعار شاعران کهن هم نقش و نام ساز رباب وجود دارد.

جهان ایرانی در یونسکو

- نوروز
- ردیف‌های موسیقی آیین پهلوانی
- تعزیه
- قالی بافی کاشان
- فرش بافی فارس
- موسیقی بخشی‌های خراسان
- لنج‌سازی و دریاوردی خلیج فارس
- نقالی
- قالی‌شویان مشهد
- اردال پخت نان لوش
- ساختن و نواختن کمانچه
- چوگان
- ساختن و نواختن دو تار خراسان
- نگارگری
- زیارت تادئوس
- جشن سده
- تذهیب
- افطار
- ساختن و نواختن عود
- سوزن‌دوزی
- ترکمن
- بلدا
- نوغان‌داری
- ایربشم‌بافی
- پاسداری هنر خوشنویسی
- جشن مهرگان
- ساختن و نواختن ساز رباب

زلزله در ۳ استان

طی چند روز گذشته ۳ شهر قائمیه در استان فارس، مسجد سلیمان و هفتکل در خوزستان و منطقه شنبه در بوشهر شاهد بروز زلزله‌هایی بودند.

زلزله ۳٫۲ ریشتری قائمیه

مقاوم‌سازی خانه‌های شهرستان قائمیه در استان فارس سبب شد تا زلزله ۳٫۲ ریشتری صبح جمعه (۱۶ آذر) هیچ خسارتی به هم‌این نداشته باشد. غلامرضا غلامی، مدیری بحران فارس در این باره به همشهری گفت: «زلزله ساعت ۹:۵۱ صبح جمعه (۱۶ آذر) در عمق ۷ کیلومتری زمین، شهرستان قائمیه در استان فارس را لرزاند که هیچ خسارت مالی و جانی به همراه نداشت؛ بی‌خسارت بودن این زلزله حاصل مقاوم‌سازی خانه‌هاست.»

۶ زلزله در منطقه شنبه

براساس داده‌های مرکز لرزه‌نگاری کشور از عصر پنجشنبه تا صبح جمعه ۶ زمین‌لرزه در بخش شنبه استان بوشهر به وقوع پیوست. بر این اساس، زمین‌لرزه‌هایی به بزرگی ۴٫۶ ریشتر در عمق ۲۳ کیلومتری، ۴٫۱ ریشتر در عمق ۱۸ کیلومتری، ۳٫۷ ریشتر در عمق ۲۰ کیلومتری و ۴ ریشتر در عمق ۲۰ کیلومتری و ۲٫۸ ریشتر در «شنبه» شهرستان دشتی به وقوع پیوست. همچنین یک زمین‌لرزه به بزرگی ۲٫۶ ریشتر در عمق ۱۶ کیلومتری زمین، «کاکلی» در شهرستان دشتی استان بوشهر را لرزاند. زمین‌لرزه دیگری با قدرت ۲٫۸ ریشتر در عمق ۱۸ کیلومتری زمین، «آبدان» در شهرستان دیر را لرزاند.

اسکان اضطراری در خوزستان

۳۰ خانوار روستایی در منطقه آسیب‌دیده از زلزله در هفتکل و مسجد سلیمان خوزستان اسکان اضطراری داده شده‌اند. مدیر جمعیت هلال احمر خوزستان با اعلام این خبر به همشهری گفت: «۳ تیم هلال احمر در مسیر روستاهای آسیب‌دیده از زلزله صبح روز پنجشنبه (۱۵ آذر) حضور دارند و با ارزیابی منازل روستایی تخریب شده اسکان اضطراری برپا می‌کنند؛ تاکنون برای ۳۰ خانوار اسکان اضطراری دایر شده است.» وحید شعبانی افزود: «تخریب حاصل از این زلزله شامل ترک خوردن دیوار و آسیب دیدن سقف منازل روستایی است؛ این زلزله هیچ خسارت جانی نداشته است.»

تولید زعفران در گلستان ۲۷ درصد بیشتر شد

نویذرضا فرحانی، معاون باغبانی جهادکشاورزی گلستان: زعفران کاران استان امسال ۴۰۵ تن گل زعفران با ارزش دارویی را تولید کردند که این مقدار ۲۰۲ تن و ۲۷ درصد بیشتر از سال قبل است. در گلستان ۸۲۵ هکتار باغ زعفران وجود دارد که ۴۰ هکتار آن در سال کشاورزی جاری ایجاد شد.

کاهش ۲۲ درصدی صید از خزر

تقریباً ۲ ماه از شروع فصل صید در دریای شمال می‌گذرد. فصل صید برای صیادان گلستان، مازندران و گیلان به فراخور وضعیت ذخایر دریایی از ۱۵ تا ۲۵ مهر شروع شد. در ابتدای فصل صید، مدیر شیلات استان‌های ساحلی به همشهری گفته بود که فصل صید امسال پررونق است و افزایش برداشت تا ۱۵ درصد پیش‌بینی می‌شود. هرچند هنوز ۴ ماه تا پایان فصل صید در این دوره باقی مانده، اما آماري که تاکنون ارائه شده نشان از کاهش صید دارد. در این مدت گونه‌های مختلفی از ماهیان استخوانی مانند کفال، سفید و کپور که ارزش اقتصادی بالایی دارند، صید می‌شوند. آمارهای اخذ شده از شرکت‌های تعاونی صید بره در استان‌های شمالی کشور نشان می‌دهد که صید ماهیان استخوانی دریای خزر از ابتدای فصل صید در مهر تاکنون به ۴۲۸ تن رسیده است. این در حالی است که سال گذشته در همین مدت ۵۵۹ تن انواع ماهیان استخوانی صید شده بود که این آمار در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته کاهش ۲۲ درصدی را نشان می‌دهد.

صید ماهیان استخوانی دریای خزر به روایت آمار

میزان صید از ابتدای فصل صید	سرنه صید هر شرکت	متوسط صید در هر پروژه صید
۴۳۸ تن	۴ تن	۱۰۰ تن
وضعیت صید استان گیلان	وضعیت صید استان مازندران	وضعیت صید استان گلستان
۶۱ درصد	۴ درصد	۷۹ درصد

قهرمانان «بندر خمیر»

بندر خمیر به همت اهالی و یادگیری مداوم آنها حالا در میان ۱۲ شهر برگزیده «یادگیری مادام‌العمر برای اقدام اقلیمی» قرار گرفته است

محمود مولایی روزنامه‌نگار

گزارش

در هفته‌های اخیر و در رویدادی که با عنوان «تغییر رویکردها: ترویج شبکه‌های زندگی پایدار و بازنگری در رابطه انسان با طبیعت» در یونسکو برگزار شد، بندر خمیر به عنوان یکی از ۱۲ شهر برگزیده در مجموعه آنلاین «یادگیری مادام‌العمر برای اقدام اقلیمی» معرفی شد. این بندر که طولانی‌ترین ساحل تالابی ایران را در اختیار دارد در سال ۲۰۲۲ عنوان جهان‌شهر تالابی را در کنوانسیون رامسر کسب کرد. این شهر همچنین سال ۲۰۲۱ به‌واسطه فعالیت‌های گسترده آموزش به اقشار مختلف مردم به‌عنوان شهر یادگیرنده یونسکو انتخاب شده بود.

بهره‌برداری خردمندانه

بندر خمیر بزرگ‌ترین سکونتگاه در جوار تالاب خور خوران است؛ تالابی که بزرگ‌ترین تالاب دریایی خاورمیانه و دارای وسیع‌ترین جنگل‌های حرا در ایران است. ۱۳ بهمن ۱۳۴۹ نخستین کنوانسیون حفاظت از تالاب‌های دنیا امضا شد. مهدی شمیرخانی، مدیر شبکه ثمن‌های زیست‌محیطی منابع طبیعی هرمزگان به این تاریخ اشاره می‌کند و به همشهری می‌گوید: «از این تاریخ تا امروز رویکردهای مختلفی طی شده است. در گذشته تالاب‌ها به‌عنوان یک پهنه بسیار با اهمیت و دارای خدمات اکوسیستمی به رسمیت شناخته نمی‌شدند. از آن زمان از رویکرد نداشتن حفاظت به حفاظت محض تالاب رسیدیم. حالا حدود ۳-۲ سال است که رویکرد کنوانسیون حفاظت از تالاب‌ها به سمت بهره‌برداری خردمندانه سوق پیدا کرده است؛ بهره‌برداری به‌معنای حفظ معیشت و نه تخریب»

معیشت مردم به تالاب گره خورده و همین موجب شده که مردم با درک این موضوع به فکر رویکردها و روش‌های بهره‌برداری خود در راستای پایداری این ماجرا، مکانیسم‌های مختلف از نظر آب، انرژی، رد پای کربن، الگوهای معیشتی و حتی سواد زیست‌محیطی مردم مورد مطالعه قرار گرفت.» به گفته شمیرخانی، آموزش‌های مورد نیاز به اهالی طی ۳ سال در سطوح مختلف مورد توجه قرار گرفت و آموزش و پرورش، کانون نخبگان، دهیاری‌ها، جامعه قایقران و کشتیران، صیادها و... در آن مشارکت داشتند.

نقش جامعه محلی

مردم در حفاظت از تالاب بندر خمیر و همچنین جنگل‌های حرا نقش پررنگی ایفا کرده‌اند. مدیر شبکه ثمن‌های زیست‌محیطی منابع طبیعی هرمزگان با تأکید بر اینکه مردم بندر خمیر قهرمانان اصلی تالاب هستند، می‌گوید: «مردم به‌عنوان شوقا دوره آموزشی نگذرانند و در واقعیت برای حفظ تالاب از هر تلاشی دست بر نداشتند و نمی‌دارند. به‌نظر من، نقش مردم در تالاب بندر خمیر پررنگ و کلیدی‌تر از همه نهادهاست.» به مهدی شمیرخانی در توضیح نقش مردم در حفاظت از تالاب توضیح می‌دهد: «مردم برای حفظ آبیان به‌گونه‌های مختلف برای زاد و ولد فرصت می‌دهند و در ایامی از سال دست از صید می‌کشند. آنها حتی نوع ادوات صیادی خود را برای یک بازه زمانی خاص تغییر می‌دهند تا مثلاً گونه هدف، زمان بیشتری برای زادآوری و تکثیر داشته باشد.» به گفته او، همچنین ساربان‌ها هم برای حفاظت از جنگل‌های حرا، شترهای خود را به جنگل نمی‌برند و همچنین مردم مراقب هستند تا سراسخ‌های درختان قطع نشود.

شهرهای یادگیرنده به‌دنبال اقتصاد پایدار، توسعه اجتماعی و ارتقای کیفیت زیست‌محیطی هستند که در همین راستا می‌توانند آموزش‌هایی را ارائه کنند. این آموزش‌ها باید دائمی باشند، زیرا آموزش دائمی عملکرد و نتیجه بهتری خواهد داشت